

Тетяна ТЛУМАК, консультант із питань бухгалтерського обліку та оподаткування

ЯК ЗАЯВИТИ БЮДЖЕТНЕ ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ

Для кого ця стаття: для платників ПДВ, які бажають отримати бюджетне відшкодування ПДВ (далі – БВ).

Із цієї статті ви дізнаєтеся: за яких умов платник ПДВ має право на БВ, що необхідно для цього зробити та як заповнити податкову звітність.

Хто та за яких умов має право на БВ

БВ – це відшкодування від'ємного значення ПДВ на підставі підтвердження правомірності сум БВ за результатами перевірки платника (пп. 14.1.18 Податкового кодексу, далі – ПК).

Заявити БВ мають право **всі платники ПДВ, які відображають у рядку 19** податкової декларації з ПДВ (далі – декларація) **від'ємне значення** суми податку (п. 200.4 ПК). Причому заявляти ПДВ до відшкодування – це право, а не обов'язок платника. Тобто платник ПДВ сам вирішує, заявляти від'ємний ПДВ до відшкодування чи погашати ним податкові зобов'язання майбутніх звітних періодів.

Зверніть увагу: якщо в якомусь періоді в декларації виникло від'ємне значення ПДВ, але одразу його суму не було заявлено до відшкодування, то відповідно до п. 102.5 ПК це можна зробити в наступних періодах, але тільки протягом 1 095 днів після виникнення права на БВ.

Також не має значення для отримання БВ і стаж платника ПДВ, тобто навіть новозареєстрований платник може претендувати на БВ (ЗІР, категорія 101.25).

Якими є умови відшкодування ПДВ?

По-перше, сума БВ обмежена **сумою ліміту реєстрації на момент подання декларації**, тобто сумою, на яку платник ПДВ має право зареєструвати податкові накладні (**ΣНакл**). Тобто заявити до відшкодування суму більшу, ніж ліміт реєстрації, не можна.

По-друге, якщо у платника ПДВ є податковий борг із цього податку (у т. ч. відстрочений/розстрочений), що виник у попередніх звітних періодах (заповнено ряд. 20.1 декларації), то від'ємне значення з рядка 19 декларації у першу чергу зменшує такий борг. При цьому зменшити борг платник може тільки на суму, яка не перевищує ліміт реєстрації на момент подання декларації. У декларації ліміт реєстрації відображається у службовому полі рядка 19.1 (його суму можна отримати, направивши запит до системи електронного адміністрування ПДВ).

За відсутності податкового боргу платник має право розпорядитися від'ємним значенням ПДВ на свій розсуд: заявити до відшкодування з бюджету та/або перенести до складу податкового кредиту наступного звітного періоду (ряд. 21 декларації).

По-третє, БВ підлягає лише та частина від'ємного значення, що фактично сплачена. Маються на увазі суми ПДВ, фактично сплачені в звітному і попередніх податкових періодах постачальникам товарів/послуг або до бюджету (при імпорті). Причому, незалежно від того, чи були фактично отримані товари/послуги. Тобто за передоплатою можна заявляти ПДВ до відшкодування.

Платник ПДВ сам вирішує, яку суму сплаченого від'ємного значення ПДВ заявляти до БВ (у межах ліміту реєстрації) – усю чи лише частину (ЗІР, категорія 101.23).

Способи отримання БВ

Платник податків може отримати БВ одним із таких способів:

- повернути кошти на свій поточний рахунок;
- направити у сплату грошових зобов'язань або погашення податкового боргу за іншими платежами до держбюджету;
- розділити між цими двома напрямками.

У сплату яких податків можна направити БВ?

Це ті податки, які зараховуються до держбюджету (п. 200.4 ПК). Згідно зі ст. 29 Бюджетного кодексу (далі – БК) до таких податків відносяться:

- військовий збір;
- ПДВ;
- акцизний податок з виготовлених в Україні під-акцизних товарів (продукції);
- плата за окремі види ліцензій;
- нерозподілювані види рентної плати (тобто ті, які в повному обсязі зараховуються до держбюджету);
- частина чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що стягується до держбюджету, і дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) госптовариств, у статутних капіталах яких є державна власність.

Майте на увазі! У сплату місцевих податків, до яких відносяться, зокрема, єдиний та земельний податки, БВ направити не можна.

Окрім того, існують податки, суми яких розподіляються між державним та місцевим бюджетами (наприклад, податок на прибуток, ПДФО). Але, на думку ДФС (лист від 21.03.17 р. № 882/4/99-99-12-03-02-13) і Мінфіну (лист від 21.04.17 р. № 35130-12-10/11072), суми БВ можуть бути направлені у сплату грошових зобов'язань або погашення податкового боргу тільки за тими податками, які повністю сплачуються до держбюджету. Роз'яснення аналогічного змісту є також у ЗІР (категорія 101.25): зарахування сум БВ у сплату грошових зобов'язань або погашення податкового боргу за платежами, надходження яких розподіляють у пропорціях як до державного, так і до місцевих бюджетів, ПК не передбачено.

Чи можна змінити напрям БВ?

Так, платник ПДВ може змінити напрям задекларованого раніше БВ (п. 200.12 ПК). Для цього

йому слід подати органу ДФС уточнюючий розрахунок до декларації за той період, в якому було заявлене БВ (п. 5 розд. IV Порядку, затвердженого наказом Мінфіну від 28.01.16 р. № 21).

Контролюючий орган не пізніше наступного робочого дня після отримання УР зобов'язаний внести відповідні дані до Реєстру заяв про повернення сум БВ, порядок ведення якого затверджено постановою КМУ від 25.01.17 р. № 26 (далі – Реєстр) (докладніше див. далі).

Як заявити БВ

Платники ПДВ, які вирішили заявити БВ, повинні:

- заповнити в декларації **рядок 20.2** (спосіб отримання БВ відображається в рядках 20.2.1 та/або 20.2.2);
- заповнити **додаток 3** «Розрахунок суми бюджетного відшкодування»;
- заповнити **додаток 4** «Заяви про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість та/або врахування реєстраційної суми платника податку, що реорганізується, в обрахунку реєстраційної суми правонаступника».

Заповнення декларації

Платник ПДВ, який бажає заявити суми від'ємного значення з рядка 19 декларації до БВ, повинен заповнити в декларації такі рядки.

У **службовому полі рядка 19** відображається сума перевищення від'ємного значення над лімітом реєстрації на момент подання декларації. Причому цей рядок заповнюється, якщо від'ємне значення (ряд. 19) більше ліміту реєстрації.

Якщо сума від'ємного значення:

- менша або дорівнює ліміту реєстрації, рядок 19.1 не заповнюється, а показник з рядка 19 відразу переноситься до рядка 20;
- перевищує ліміт реєстрації, тоді сума перевищення не може бути задекларована до БВ (ряд. 20.2) або в рахунок погашення податкового боргу (ряд. 20.1). Вона включається до суми від'ємного значення наступного звітного періоду (тобто до ряд. 21).

Нагадаємо, дізнатися величину ліміту реєстрації можна, направивши електронний запит про стан електронного рахунка до СЕА за формою **J(F) 1301206**.

У **рядку 20** потрібно зазначити суму від'ємного значення, яка дорівнює:

- показнику рядка 19, якщо він менший або дорівнює ліміту реєстрації;
- різниці між значеннями рядків 19 та 19.1, якщо сума в рядку 19 більша ліміту реєстрації.

Пам'ятайте! Сума від'ємного значення з рядка 20 у першу чергу йде на зменшення податкового боргу (за його наявності) (ряд. 20.1), а вже потім заявляється до БВ.

Рядок 20.1 заповнюється, якщо у платника ПДВ є податковий борг.

У **рядку 20.2** вказується загальна сума, заявлена до БВ (ряд. 20.2.1 + ряд. 20.2.2). Цей рядок має дорівнювати рядку 3 таблиці 1 додатка 3.

У **рядку 20.2.1** наводиться сума БВ, яку платник бажає отримати на поточний рахунок.

Рядок 20.2.2 містить суми БВ, які платник ПДВ хоче направити в рахунок погашення податкового боргу за іншими платежами до держбюджету. Завважимо, що за допомогою БВ можна погашати всі платежі (податки/збори), що зараховуються до держбюджету, перелічені в ст. 29 БК. До цього рядка вписують ту суму, яку вирішили заявити до БВ.

Зверніть увагу: на дату подання декларації на суму, відображену в рядку 20.2, зменшиться ліміт реєстрації. Причому, якщо в БВ згодом буде відмовлено, такий ліміт буде повернений платнику ПДВ.

Заповнення додатка 3

У цьому додатку платники ПДВ підтверджують (обґрунтовують) суму заявленого БВ.

Додаток 3 складається із **двох таблиць**:

- у таблиці 1 наводиться розрахунок суми БВ;

- таблиці 2 розшифровуються суми ПДВ, фактично сплачені в попередніх і поточному податкових періодах постачальникам товарів/послуг або до бюджету, а саме розписують сплачений податковий кредит (за періодами виникнення і постачальниками), у межах якого можна заявити БВ.

Таблиця 1 заповнюється так:

- у **рядку 1** вказується те від'ємне значення, яке може брати участь у розрахунку БВ, тобто різниця між рядками 20 і 20.1 декларації. Адже заявляти до БВ можна від'ємне значення, що не перевищує ліміту реєстрації на момент подання декларації після погашення податкового боргу (за наявності). Причому заявити БВ (за від'ємним значенням, що сплачено) можна вже в першому періоді виникнення від'ємного значення (п. 200.4 ПК) незалежно від стажу перебування платником ПДВ;
- **рядку 2** – сума податку з рядка 1, фактично сплачена в попередніх і поточному податкових періодах постачальникам товарів/послуг або до бюджету. Значення цього рядка відповідає значенню рядка «Усього» графі 7 таблиці 2 цього додатка;
- **рядку 3** – сума БВ, яка переноситься в рядок 20.2 декларації. Показник цього рядка не може перевищувати показник рядка 2 даної таблиці.

Під час заповнення **таблиці 2** потрібно враховувати такі особливості:

- ІПН контрагента, за рахунок якого виникло від'ємне значення, вказується в таблиці за хронологією його виникнення, починаючи зі звітної періоду, найближчого до дати подання декларації (найбільш новий звітний період), і закінчуючи найбільш давнім періодом (ЗІР, категорія 101.23);
- у разі формування від'ємного значення за рахунок імпорту товарів у графі 2 (ІПН постачальника) наводиться власний ІПН, а в разі отримання послуг від нерезидента з місцем постачання на території України – умовний ІПН «500000000000»;
- у графі 6 проставляється відмітка «+», якщо сума від'ємного значення, наведена в графі 5, отримана правонаступником від реорганізованого платника податків;
- показник рядка «Усього» графі 7 (тут наводиться сума фактично сплаченого від'ємного

значення) має відповідати значенню рядка 2 таблиці 1 цього додатка.

Отже, до БВ (ряд. 3 таблиці 1 додатка 3) можна заявити сплачений податковий кредит, тобто суму, не більшу за показник рядка 2 таблиці 1 додатка 3.

Заповнення додатка 4

Тут відображають спосіб отримання БВ. Для цього в першій частині додатка 4 заповнюють:

- поле «а» – якщо вирішено отримати БВ (або його частину) грошовими коштами на поточний рахунок (заповнено ряд. 20.2.1 декларації). У полі наводять реквізити банківського рахунка (номер рахунка, найменування та МФО банку) і суму податку до повернення словами та цифрами;
- та/або поле «б» і таблицю 1 – якщо вирішено зарахувати БВ (або його частину) у сплату інших податків (заповнено ряд. 20.2.2 декларації).

Покажемо на числовому прикладі, як заповнити додатки 3 і 4.

Приклад

ФГ «Ранок» (ІПН 37373737373) за лютий 2019 року подало декларацію із такими показниками (колонка Б):

- рядок 1.1 – 33 000 грн.;
- рядок 10.1 – 11 000 грн. (у т. ч. сплачено постачальникам 9 000 грн.);
- рядок 11.1 – 45 000 грн.;
- рядок 16.1 – 55 000 грн. (податковий кредит за грудень 2018 року, сплачено 46 000 грн.);
- рядок 19 – 78 000 грн.;
- службове поле рядка 19.1 (ліміт реєстрації) – 66 000 грн.;
- рядок 19.1 – 12 000 грн.;
- рядок 20 – 66 000 грн.;
- рядок 20.2.1 – 60 000 грн.;
- рядок 20.3 – 6 000 грн.;
- рядок 21 – 18 000 грн.

На підставі наявних даних заповнимо додатки 3 і 4 (див. відповідно **фрагменти 1 і 2**).

ФРАГМЕНТ 1

01	РОЗРАХУНОК СУМИ БЮДЖЕТНОГО ВІДШКОДУВАННЯ (ДЗ)	011	X	Звітний
		012		Звітний новий
		013		Уточнюючий

<...>

Таблиця 1. Розрахунок суми бюджетного відшкодування (грн.)

№ з/п	Показники	Сума
1	2	3
1	Сума від'ємного значення, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200 ¹ .3 статті 200 ¹ розділу V Кодексу на момент подання податкової декларації, за вирахуванням суми, зарахованої у зменшення суми податкового боргу з податку на додану вартість (рядок 20 – рядок 20.1 декларації звітного (податкового) періоду)	66 000
2	Фактично сплачено у попередніх та звітному (податкових) періодах постачальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України (значення рядка «Усього» графи 7 таблиці 2)	60 000
3	Сума, що підлягає бюджетному відшкодуванню (зазначається сума рядка 1, яка не більша значення рядка 2) (значення цього рядка переноситься до рядка 20.2 декларації за поточний звітний (податковий) період)	60 000

Таблиця 2. Розшифровка суми податку, фактично сплаченої у попередніх та звітному (податкових) періодах постачальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України

№ з/п	Постачальник (індивідуальний податковий номер)*	Від'ємне значення				
		звітний (податковий) період, у якому виникло значення		сума	ознака від'ємного значення (графа 5), отриманого правонаступником від реорганізованого платника податку**	в тому числі сплачено постачальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України, отримано послуг від нерезидента на митній території України
		місяць	рік			
1	2	3	4	5	6	7
1	373737373737	01	2019	45 000,00		45 000,00*
2	500000000000	12	2018	9 000,00		9 000,00**
3	222222222222	11	2018	6 000,00		6 000,00
Усього				60 000	X	60 000

<...>

* Власний ІПН зазначається при відображенні податкового кредиту за імпортованими товарами.

** Оплачені послуги, отримані від нерезидента з місцем постачання на території України.

ФРАГМЕНТ 2

01	ЗАЯВИ про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість та/або врахування реєстраційної суми платника податку, що реорганізується, в обрахунку реєстраційної суми правонаступника (Д4)	011	X	Звітний
		012		Звітний новий
		013		Уточнюючий

<...>

Відповідно до статті 200 розділу V Кодексу бюджетне відшкодування, визначене у податковій декларації за звітний (податковий) період (рядок 20.2) з податку на додану вартість **за лютий 2019 року:**

а) у сумі (рядок 20.2.1)

Зазначається словами	Зазначається цифрами
шістдесят тисяч	60 000

просимо перерахувати на рахунок №	12345678900000
-----------------------------------	----------------

МФО	565656	найменування банку	АКБ «Сільгоспрозвиток»
-----	--------	--------------------	------------------------

<...>

Реєстр БВ

Усі заяви на отримання БВ (за формою додатка 4 до декларації), подані платником ПДВ, реєструються в Реєстрі. Заяви автоматично вносяться до Реєстру протягом операційного дня їх отримання в хронологічному порядку надходження.

Дані Реєстру розміщено на сайті Мінфіну (<http://www.minfin.gov.ua/reestr>) та оновлюються щодня, крім вихідних, святкових і неробочих днів.

Формування Реєстру здійснюється автоматично на підставі баз даних ДФС і Казначейства. До Реєстру вносяться дані, перелічені в пп. 200.7.1 ПК.

Перевірка, узгодження та отримання БВ

Отримати БВ можна тільки після того, як воно стане узгодженим. Для цього податківці мають перевірити дані, заявлені до БВ. Це може бути камеральна або документальна перевірка.

Документальна перевірка проводиться, **тільки якщо** до БВ заявлений:

- старий «мінус» (за періоди до 01.07.15 р., що не були перевірені документально);
- «мінус» сільгоспвиробників, які були суб'єктами спецрежиму згідно зі ст. 209 ПК, за придбаннями, здійсненими до 01.01.17 р.

Для довідки. В інших випадках проводиться камеральна перевірка.

Камеральна перевірка має бути проведена протягом **30** календарних днів, що настають за граничним строком подання декларації, а документальна – протягом **60** календарних днів (п. 200.10, 200.11 ПК).

Якщо в результаті перевірки все буде «чисто», БВ стане узгодженим. Дату узгодження БВ зафіксують у Реєстрі.

Сума БВ, заявлена платником, вважається узгодженою (п. 200.12 ПК):

1) із наступного дня після закінчення граничного строку:

- проведення перевірки – якщо порушень у ході такої перевірки не виявлено (пп. «а»);
- проведення камеральної перевірки – якщо контролюючий орган не вніс до Реєстру інформацію про дату початку та закінчення перевірки заявленого БВ з обов'язковою відміткою про вид перевірки (камеральна, документальна) (пп. «б»);
- передбаченого ПК для складання акта перевірки – якщо контролюючий орган не вніс до Реєстру відомості про дату складання акта перевірки (пп. «в»);
- передбаченого ПК для відправлення (вручення) податкового повідомлення-рішення (далі – ППР) – якщо контролюючий орган не вніс до Реєстру інформацію про дату та номер ППР (пп. «г»);

2) із дня визнання ППР протиправним та/або його скасування (пп. «г»).

При цьому інформація про узгоджену суму БВ відображається в Реєстрі:

- згідно з пп. «б» і «в» п. 200.12 ПК – автоматично наступного дня після виникнення такого випадку;
- згідно з пп. «а», «г», «г» п. 200.12 ПК – контролюючим органом наступного робочого дня після такого випадку.

Після отримання сумою БВ статусу узгодженої Казначейство **протягом 5 операційних днів** перераховує суму податку на поточний банківський рахунок платника ПДВ та/або на бюджетні рахунки для перерахування у сплату грошових зобов'язань або погашення податкового боргу за іншими податками, які сплачуються до держбюджету (п. 200.13 ПК).

www.balance.ua

- Демоверсія БСБ
- Одна відкрита стаття кожного номера
- Інформація про семінари/вебінари
- Анонси та архіви номерів